

ANALELE PUTNEI

V

2009

2

SUMAR

CUVÂNT ÎNAINTE..... 3

COLOCVIILE PUTNEI, VII

IEROMONAH DOSOFTEI DIJMĂRESCU, IOAN-AUGUSTIN GURIȚĂ, Mitropolitul Iacov Putneanul către obștea Mănăstirii Putna.....	5
MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Scrisori putnene în arhive ardelene	51
SILVIU ANDRIEȘ-TABAC, Mărturii ale relațiilor Mănăstirii Putna cu Biserica Rusă	77
ALEXANDRA-MARCELA POPESCU, Documente înstrăinate din arhiva veche a Mănăstirii Putna.....	97
ȘTEFAN S. GOROVEI, Vartolomei Mazereanu. Noi contribuții.....	109
MIHAI-BOGDAN ATANASIU, MIHAI MÎRZA, Pomelnicul Bisericanilor scris la Mănăstirea Putna	121
ALEXANDRU PÎNZAR, ȘTEFAN S. GOROVEI, Un pomelnic sucevean și autorul său putnean.....	307
MONAH ALEXIE COJOCARU, Chipuri de cărturari putneni: ieromonahul Sevastian Gheorghiescu	429

*

CORRIGENDA	479
FIȘIER BIBLIOGRAFIC (V).....	481
SUMARUL SUMARELOR I, 2005 – V, 2009	489
TABLE OF CONTENTS I, 2005 – V, 2009.....	495
ABREVIERI	501

CUVÂNT ÎNAINTE

Fiecare număr al revistei „Analele Putnei” marchează câte o nouă etapă din activitatea Centrului de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare” al Sfintei Mănăstiri Putna, dând seamă, de fiecare dată, de activitățile desfășurate în cadrul său ori în organizarea cărora el a avut un anumit rol. Din aceste puncte de vedere, producția științifică a anului 2009 se arată îmbelșugată, pe măsura forțelor implicate în susținerea respectivelor activități. Numărul de față al revistei prezintă roadele culese pe urma celui de-al VII-lea dintre *Colocviile Putnei*, care a avut loc la Iași, la 17 februarie 2009¹, organizat de Centrul „Ștefan cel Mare” în colaborare cu Școala Doctorală de la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza”.

În programul Colocviului au fost înscrise opt comunicări. Primele patru au constituit secțiunea **Arhivă putneană**: Ieromonah Dosoftei Dijmărescu, Ioan-Augustin Guriță, *Mitropolitul Iacov Putneanul către obștea Mănăstirii Putna*; Maria Magdalena Székely, *Scrisori putnene în arhive ardeleni*; Silviu Tabac, *Mărturii ale relațiilor Mănăstirii Putna cu Biserica Rusă*; Alexandra-Marcela Popescu, *Documente înstrăinate din arhiva Mănăstirii Putna*. A doua secțiune, **Cărturari putneni**, a cuprins celelalte patru comunicări: Ștefan S. Gorovei, *Vartolomei Mazereanu. Noi contribuții*; Mihai Mîrza, Mihai-Bogdan Atanasiu, *Pomelnicul Bisericanilor scris la Mănăstirea Putna*; Alexandru Pînzar, Ștefan S. Gorovei, *Un pomelnic sucevean și autorul său putnean*; Monah Alexie Cojocaru, *Un cercetător al istoriei Mănăstirii Putna: Sevastian Georgiescul (1812–1880)*². Toate aceste opt contribuții se tipăresc în prezenta fasciculă, care, datorită întinderii deosebite a materialului documentar³ reprodus în unele anexe, a ajuns la numărul cel mai mare de pagini atins până acum de „Analele Putnei”.

Se mai află, în acest număr, un *Sumar al sumarelor* pentru primii cinci ani de apariție a revistei; vedem în el nu numai un util instrument de lucru, dar și un

---

¹ Colocviile Putnei se programează, alternativ, la una dintre cele două date fundamentale din istoria Mănăstirii Putna: 10 iulie (punerea pietrei de temelie) și 3 septembrie (sfîrșirea). În anii impari, când întrunirea este programată pentru luna septembrie, un colocviu de mai mică amploare a fost organizat la Iași în prima parte a anului. Acesta a fost cazul Colocviilor I (martie 2005), IV (martie 2007) și VII (februarie 2009) – cf. AP, I, 2005, 1 și 2; III, 2007, 2; V, 2009, 2 (prezentul număr).

² Se publică aici, cu un titlu ușor modificat.

³ Locul principal îl ocupă, desigur, cele două pomelnice (al Mănăstirii Bisericanilor și al bisericii Sf. Dumitru din Suceava), în publicarea cărora s-a optat pentru soluția folosită și la pomelnicul Voronețului (cf. AP, IV, 2008, 2, p. 91–248), transcrierea textului fiind însoțită de reproducerea integrală în imagini fotografice. În cazul de față, imaginile digitale au fost obținute prin amabilitatea Secției de Manuscrise a Bibliotecii Academiei Române, prin strădania Prea Cuviosului Ieromonah Marcu Petcu.

semnificativ bilanț al unei părți importante din activitatea Centrului de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”. Existența acestui *Sumar al sumarelor* și în traducere engleză este urmarea hotărârii luate de redacția revistei ca, începând cu anul VI (2010), toate studiile și articolele cuprinse în „Analele Putnei” să fie însoțite de rezumate în limbi străine.

În sfârșit, în rubrica *Fișier bibliografic* sunt semnalate noi materiale, de dată recentă, referitoare la Ștefan cel Mare și la epoca sa.

*

Conform programului stabilit, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare” a organizat, în cursul anului 2009, încă o reuniune științifică din seria *Colocviilor Putnei* (VIII – Mănăstirea Putna, 9–12 septembrie 2009); comunicările prezentate cu acest prilej vor fi incluse în fascicula următoare a revistei (VI, 2010, 1). La închiderea lucrărilor, participanții au efectuat o excursie de studii, vizitând biserici și mănăstiri din cuprinsul Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților.

În același an, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare” a oferit o colaborare consistentă Sfintei Mănăstiri Dragomirna în organizarea Simpozionului *Dragomirna și ctitorii ei* (20–23 iulie 2009), prilejuit de împlinirea a 380 de ani de la trecerea la cele veșnice a mitropolitului Anastasie Crimca.

În ceea ce privește activitatea editorială, sub egida Centrului s-a tipărit în acest an un nou volum de mărturii privind omagierea lui Ștefan cel Mare în iulie 1904 (*Pomenirea lui Ștefan cel Mare*, II, 130 p.), precum și – în aceleași excelente condiții grafice – prima fasciculă din 2009 a revistei „Analele Putnei” (372 p.), cuprinzând comunicările prezentate la *Colocviile Putnei*, VI (2008).

REDAȚIA

CORRIGENDA

În studiul *Mitropolitul Iacov Putneanul, al doilea ctitor al Mănăstirii Putna*, publicat în numărul precedent al revistei (V, 2009, 1, p. 265–307), o regretabilă confuzie a condus la o identificare eronată. În legătură cu însemnările aflate pe o veche tipăritură din colecțiile Mănăstirii Putna (cf. p. 276 și nota 89), s-a afirmat (p. 277) că ele ar fi semnate de Iacov Putneanul, o dată ca mitropolit și altă dată (în 1734) ca protosinghel. Aceleași afirmații (cu precizarea că însemnările se află pe un manuscris) se regăsesc și în explicațiile figurilor 13 (p. 295) și 14 (p. 296). În realitate, în ambele locuri se află semnătura **mitropolitului Antonie** (cel care ocupa efectiv scaunul mitropolitan în 1734), iar **cartea este o tipăritură moscovită din 1701**.

Cu scuzele de rigoare, cititorul binevoitor este rugat să țină seama de aceste îndreptări.

FIȘIER BIBLIOGRAFIC (V)

Dan Valeriu ACHIM, *Ștefan cel Mare și Sfânt în scrieri de epocă*, în „Pro Uniune”, 7, 2004, 1–2, p. 11–18.

Constantin ADAMOVIICI, *Grigore Ureche, întâiul biograf al domnitorului Ștefan cel Mare și Sfânt*, în „Cronica Romanului”, 4, 2004, 10, p. 9, 12; 11, p. 6; 12, p. 17.

Mihail M. ANDREESCU, *Despre sanctificarea lui Ștefan cel Mare din timpul domniei*, în „Analele Universității «Spiru Haret»”, 6–7, 2003–2004, p. 17–35.

Vasile APOSTOL, Constantin UCRAIN, *Bat clopotele la Putna și Borzești*, București, 2004, 168 p.

Sergiu BACALOV, *Ștefan cel Mare și localitatea Ștefan Vodă*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 167–170.

Viorel BOLDUMA, *De ce Ștefan cel Mare a fost numit Sfânt*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 85–90.

Carmen-Maria BOLOCAN, *Dreptcredinciosul voievod Ștefan cel Mare și Sfânt în lumina letopiseșelor: sfințenie, mit și realitate*, în **AȘUI**, *Teologie*, 2004, 9, p. 7–18.

Radu Florian BRUJA, *Ștefan cel Mare în imagologia legionară*, în **CC**, 2004, 10, p. 93–97.

Igor CAȘU, *Imaginea lui Ștefan cel Mare și a epocii sale în manualele școlare din RSS Moldovenească*, în „Destin Românesc”, 2006, 1, p. 115–120.

Virgil CÂNDEA, *Saint Stephen the Great in His Contemporary Europe (Respublica Christiana)*, în „Études Balkaniques”, 40, 2004, 4, p. 140–144.

Leonid CEMORTAN, *Chipul lui Ștefan cel Mare pe scena teatrală*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 154–157.

Eugen CERNENCHI, *Diplomația moldovenească în timpul domniei lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 34–39.

Aurel CHIRIAC, *Din calendarul anului „Ștefan cel Mare – 500” (1504–2004)*, în „Familia Română”, 6, 2004, 3–4, p. 20–26.

Ion CHIRTOAGĂ, *Căderea Chilie și a Cetății Albe în 1484. Unele precizări*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 20–24.

Vasile CHISELIȚĂ, *Oratoriul dramatic Ștefan cel Mare și Sfânt de Teodor Zgureanu*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 161–164.

Dana Iulia CHIȚU, *Ștefan cel Mare în documentele Arhivelor Naționale ale României*, în „Transilvania”, 33, 2004, 11, p. 18–19.

Nicolae CIOBANU, Ion VOIEVOZEANU, *Ștefan cel Mare și Sfânt. Remember militar la cinci veacuri de la trecerea sa în nemurire (2 iulie 1504 – 2 iulie 2004)*, București, 2004, 200 p.

Adrian COJOCARU, *Unele considerente privind alianța dinastică a lui Ștefan cel Mare cu principii de Mangop*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 54–55.

Bogdan COJOCEA, *Portretul votiv în timpul lui Ștefan cel Mare*, în **AȘUI**, *Teologie*, 2003, 8, p. 399–404.

Comemorare „Ștefan cel Mare și Sfânt”, 500 de ani, I–II, coordonatori Momcilo LUBURICI, Nicolae NEACȘU, Viorica IONAȘCU, Ion IONESCU, București, 2005, 1055 p.

Irina CONDREA, *Efectele stilistice și rolul textual al blestemelor în documentele din epoca lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 93–97.

Boris CRĂCIUN, *G. Șincai despre Ștefan vodă, la 1800–1810*, în „Familia Română”, 6, 2004, 3–4, p. 3–6.

Victor CRĂCIUN, *Eminescu, Ștefan vodă și Putna, 1504–2004*, București, 2004, 204 p.

Doina-Maria CREANGĂ, *Conservarea coperților din piele ale unor manuscrise din secolul XV, aflate în Muzeul Mănăstirii Putna*, în **CC**, 2004, 10, p. 17–21.

Eadem, Melinda PRUNEANU, *Investigarea copertei Ceaslovului scris de monahul Paladie în 1493*, în **CC**, 2005, 11, p. 145–150.

Vasile CRIȘAN, *Ștefan cel Mare – repere patrimoniale*, în „Transilvania”, 33, 2004, 11, p. 11–14.

Ctitorii sub semnul Crucii. Ștefan cel Mare și Sfânt, 1504–2004. Album, coordonator Ioan ROȘCA, București, 2004, 127 p.

Ilona CZAMAŃSKA, *Ștefan cel Mare și Polonia*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 39–45.

Vasile DEMCIUC, *Ștefan cel Mare – „un vero atleta della fede Cristiana”*, în **CC**, 2004, 10, p. 37–61.

Nicolae DENEȘ, *Ștefan cel Mare, repere turistice*, în „Transilvania”, 33, 2004, 11, p. 32–35.

Eugen DENIZE, *Contextul internațional al domniei lui Ștefan cel Mare*, în „Document. Buletinul Arhivelor Militare Române”, 6, 2004, 2–3, p. 2–4.

Maria DORNESCU, Victor DORNESCU, *Soarele Moldovei, 1504–2004*, Iași, 2004, 192 p.

Claudia DOROFTEI, *Scrierile lui Ștefan cel Mare*, în „Familia Română”, 6, 2004, 3–4, p. 7–10.

Demir DRAGNEV, *Zona de apărare din ținuturile de est („de margine”) ale Moldovei*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 16–20.

Emil DRAGNEV, „*Cavalcada*” de la Pătrăuți. Noi contribuții, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 56–69.

Andreea DRĂGOESCU, *Ctitoriile lui Ștefan cel Mare în documente*, în „*Transilvania*”, 33, 2004, 11, p. 15–17.

Duhul Măriei Sale, Ștefan, la Neamț, ediție de Mihaela COJOCARU, Constantin DRAM, Iași, 2004, 232 p.

Violeta-Anca EPURE, *Contribuții privind relațiile dintre Moldova lui Ștefan cel Mare și tătari*, în *CC*, 2004, 10, p. 23–36.

Ion EREMIA, „*Testamentul*” lui Ștefan cel Mare – între istorie și ficțiune juridică, în „*Cohorta*”, 2006, 1, p. 43–49.

Andrei EȘANU, Valentina EȘANU, *De la arme la compromis în politica internă a lui Ștefan cel Mare: formarea primului sfat domnesc (1457)*, în „*Tyragetia*”, 15, 2006, p. 119–138.

Idem, *Doamne și domnițe în viața lui Ștefan cel Mare*, în „*Akademos*”, 2006, 1 (2), p. 15–19.

Idem, *Legenda a IV-a din „O samă de cuvinte” de Ion Neculce. O nouă tâlcuire*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 143–147.

Victoria FEDORENCO, *Chipul lui Ștefan cel Mare în dramaturgia istorică românească din secolul al XIX-lea*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 158–161.

Alina FELEA, *De ce Ștefan cel Mare a fost numit Sfânt*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 85–89.

Vasile FILIP, *Ștefan vodă al Moldovei*, Iași, 2004, 203 p.

Nicolae FUȘTEI, *Întâlnirea lui Ștefan cel Mare cu Daniil Sihastrul după lupta de la Războieni*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 83–84.

Victor GHILAȘ, *Structuri sonore în cântecul tradițional despre Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 147–152.

Vlad GHIMPU, *Ștefan cel Mare și Mănăstirea Adormirea Maicii Domnului de la Căpriana*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 69–74.

Gheorghe GONȚA, *Ștefan cel Mare – renumit om politic, militar și diplomat de dimensiune europeană*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 8–16.

Ion GUMENĂI, *Primele atestări documentare a localităților din nordul spațiului pruto-nistrean din perioada lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 126–128.

Vasile ILICA, *Monumentul lui Ștefan cel Mare din Valea Cosminului*, în „Familia Română”, 6, 2004, 3–4, p. 16–17.

Sergiu IOSIPESCU, *Ștefan cel Mare și sistemul defensiv al Moldovei*, în „Document. Buletinul Arhivelor Militare Române”, 6, 2004, 2–3, p. 5–8.

Gabriela IOV, *Ștefan cel Mare și Sfânt – „Athleta Christi”*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 91–93.

Constantin ITTU, *Crinii heraldici din stema lui Ștefan cel Mare*, în „Transilvania”, 33, 2004, 11, p. 20–23; reluat în **RT**, 14, 2004, 3, p. 49–54.

Jumătate de mileniu întru învecinicirea lui Ștefan cel Mare: obol memorial din vechiul ocol al Câmpulungului Moldovenesc, culegere îngrijită de Ion FILIPCIUC, Câmpulung, 2004, 255 p.

Mihai LAZĂR, *Aspecte ale fiscalității din Țara Moldovei în epoca ștefaniană*, în **CC**, 2004, 10, p. 63–68.

Alina LEMNEAN, *Personalitatea lui Ștefan cel Mare în conștiința străinătății și în memoria poporului român*, în „Biblioteca Septentrionalis”, 12, 2004, 2, p. 9–10.

Alexandru LIGOR, *Cărți vechi datorate clericilor ortodocși privitoare la Ștefan cel Mare*, în „Revista Română de Istoria Cărții”, I, 2004, 1, p. 38–43.

Iurie LIȘMAN, *Elemente de îmbrăcăminte militară din perioada lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 119–123.

Vasile MALANEȚCHI, „... Chipul său în moștenirea sa”, în „Cugetul”, 3 (27), 2005, p. 25–33.

Vasile MALCOCI, *Sculptura în piatră din epoca lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 81–82.

Monica MARȚINCU, *Relațiile moldo-athonite în secolele XV–XVII*, în „Suceava. Anuarul Muzeului Național al Bucovinei”, XXIX–XXX, 2002–2003, 2, p. 7–14.

Dan MAZĂLU, *Evocarea personalității lui Ștefan cel Mare prin scrisul istoricului Alexandru Lapedatu*, în „Patrimonium Apulense”, 2004, 4, p. 321–331.

Constantin MĂLIȚĂȘ, *Ștefan cel Mare în mijlocul Transilvaniei*, în „Familia Română”, 6, 2004, 3–4, p. 18–19.

Cornelia MĂNICUȚĂ, *Ștefan cel Mare – evocare istorică și mit romantic*, în **CC**, 2004, 10, p. 79–91.

Liviu MĂRGHITAN, *Ștefan cel Mare și Sfânt, ctitor de biserici și mănăstiri*, în „Altarul Banatului”, 15, 2004, 4–6, p. 7–12.

Daniela MÂRZA, Radu MÂRZA, *Étienne le Grand dans les manuels scolaires d'histoire des Principautés (1857–1924)*, în „Transylvanian Review”, 14, 2005, 1, p. 28–51.

Gheorghe MINCULETE, *Ștefan cel Mare și Sfânt – domnitor militar-creștin al neamului românesc*, în „Buletinul Universității Naționale de Apărare”, 1, 2004, p. 369–377.

Vlad MISCHEVCA, *Sfântul Ștefan cel Mare și Muntele Athos*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 97–107.

Ioan MITREA, *De la demitizarea lui Ștefan cel Mare la intoxicarea cititorului*, în „Zargidava”, 4, 2005, p. 51–58.

Olimpia MITRIC, *Manuscrisele slavone din timpul lui Ștefan cel Mare. O nouă evaluare*, în CC, 2004, 10, p. 13–16.

Antonie MOISEI, *Ștefan cel Mare în paginile colecțiilor etnofolclorice culese de Simion Florea Marian și succesorii săi (a doua jumătate a sec. XIX – încep. sec. XX)*, în CC, 2004, 10, p. 75–77.

Randal H. MUNSEN, *Stephen the Great: Leadership and Patronage on the Fifteenth-Century Ottoman Frontier*, în „East European Quarterly”, 39, 2005, 3, p. 269–297.

Petru MUNTEANU-BEȘLIU, *Sisteme defensive, margine sau hotar pe Nistru și Carpați, în a doua jumătate a secolului al XV-lea*, în „Transilvania”, 33, 2004, 11, p. 24–28.

Mariana MUȘAT, *2004 – 500 de ani de la apusul soarelui Moldovei*, Bacău, 2004, 96 p.

Doina NÄGLER, *Românii în cronicile europene din secolele XVI–XVII (cu privire specială asupra lui Ștefan cel Mare și Mihai Viteazul)*, în „Studia Universitatis Cibiniensis. Historica”, 2004, 1, p. 191–194.

Dorina NEGULICI, *Serbările de la Putna din 1904 în documente maghiare*, în „Cumidava”, XXVII, 2004, p. 208–231.

Emilian NICA, *Ștefan cel Mare și Sfânt și Mănăstirea Neamț*, în AȘUI, Teologie, 2004, 9, p. 51–58.

Alexandru NICHITICI, *Un fragment din Letopisețul Moldovenesc necunoscut (Pagini noi din viața domnitorului Moldovei Ștefan cel Mare)*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 152–153.

Nicolae NISTOR, *Ștefan cel Mare și Transilvania*, în „Transilvania”, 33, 2004, 11, p. 9–10.

Daniel NIȚĂ-DANIELESCU, *Binecredinciosul voievod Ștefan cel Mare și Sfânt – ctitorul bisericii „Sf. Nicolae Domnesc” din Iași*, în AȘUI, Teologie, 2004, 9, p. 59–72.

Dumitru OLĂRESCU, *Ștefan cel Mare: ipostaze cinematografice*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 164–167.

Vasile OLTEAN, *Noi mărturii despre Ștefan cel Mare și Sfânt în Șcheii Brașovului*, în **RT**, 14, 2004, 3, p. 42–48.

Pavel PARASCA, *Sugestii noi privind aliații externi ai lui Ștefan cel Mare (în vremea dobândirii și afirmării domniei sale)*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 27–34.

Valentina PELIN, *Relatări despre Ștefan cel Mare în Pomelnicul de la Voroneț*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 79–81.

Personalități care au fost. Ștefan cel Mare (1504–2004), Iași, 2004, 200 p.

Gheorghe PÎȚU, *Contribuții la localizarea a două dintre cele șapte biserici din Valea Solonețului și a Solcăi, închinată de Ștefan cel Mare Episcopiei de Rădăuți*, în **AB**, 11, 2004, 1, p. 175–188.

Pocreaca lui Ștefan cel Mare și Sfânt, ediție de Mihail ROȘU, Iași, 2004, 81 p.

Angela POPOVICI, *Politica funciară a lui Ștefan cel Mare în ținuturile de răsărit ale Moldovei*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 124–126.

Alexandru PORȚEANU, *Ștefan cel Mare în conștiința românilor din Transilvania*, în „Acta Musei Porolissensis”, 27, 2005, p. 29–34.

Gheorghe POSTICĂ, *Tunurile din bronz din timpul lui Ștefan cel Mare și Sfânt descoperite în cetatea medievală de la Orheiul Vechi*, în „Cohorta”, 2006, 1, p. 58–65.

Idem, *Vestigii arheologice din perioada lui Ștefan cel Mare la Orheiul Vechi*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 111–114.

Ion PREAȘCĂ, *Ștefan cel Mare și istoriografia sovietică moldovenească din primii ani postbelici (1945–1961)*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 170–172.

Maria PRUNĂ-STANCU, Marian DUMITRU, Dana-Roxana DINCĂ, Cristina PRUNĂ-STANCU, *Ștefan cel Mare, adevăr și legendă*, Craiova, 2004, 135 p.

Laurențiu Horia RĂHĂIAN, *Câteva aspecte din operele istoricilor A. D. Xenopol și Constantin C. Giurescu referitoare la Ștefan cel Mare și opera sa*, în „Transilvania”, 33, 2004, 11, p. 30–31.

Nicolae RĂILEANU, Mihai ONILĂ, *Precizări privind lupta de la Lipnic*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 24–27.

Constantin REZACHEVICI, *Dimensiunea dinastică a politicii externe a lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 45–49.

George ROCA, *Ștefan cel Mare – vocația de constructor*, în „Familia Română”, 6, 2004, 3–4, p. 12–15.

Mihail ROTARU, *Trăsăturile caracteristice ale dreptului în epoca lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 140–142.

Alain RUZÉ, *Étienne le Grand, défenseur de la Chrétienté et „Athlète du Christ”*, în **RRH**, XLII, 2003, 1–4, p. 61–80.

Viorel SAVA, *Bincredinciosul voievod al Moldovei Ștefan cel Mare și Sfânt – file de sinaxar*, în **AȘUI**, *Teologie*, 2004, 9, p. 37–50.

Vasile I. SCHIPOR, *Anul „Ștefan cel Mare și Sfânt – 500”*, în **AB**, 11, 2004, 2, p. 505–512.

Idem, *Ștefan cel Mare în legendele poporului român*, în **AB**, 11, 2004, 1, p. 195–207.

Sfântul voievod Ștefan cel Mare în cetatea Basarabilor, coordonatori Daniel GLIGORE, Nicolae TRĂZNEA, Curtea de Argeș, 2004, 150 p.

Constantin STOIANOVICI, *Ștefan cel Mare și Muntele Athos*, în *„Document. Buletinul Arhivelor Militare Române”*, 6, 2004, 2–3, p. 9–10.

Larisa SVETLICINAIA, *Documente false emise din numele lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 131–139.

Mariana ȘLAPAC, *Ștefan cel Mare și Cetatea Nouă de lângă Roman*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 74–78.

Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei (500 de ani de la trecerea în eternitate). Referate și comunicări, coordonatori Demir DRAGNEV, Ion CHIRTOAGĂ, Chișinău, 2005, 172 p.

Ștefan cel Mare, soarele Moldovei, la Târgu Frumos, Cotnari, Hârlău, 1504–2004, coordonatori Aurica AXINTE, Maria TIMOFTE, Dobrița VLĂDEANU, Iași, 2005, 212 p.

Ștefan cel Mare și Sfânt, 500, editor Mihail I. VLAD, Târgoviște, 2004, 80 p.

Ștefan ȘTEFĂNESCU, *Ștefan cel Mare și remodelarea puterii domnești*, în **AB**, 11, 2004, 1, p. 7–13.

Idem, *Ștefan cel Mare și Sfânt – ilustru suveran român, apărător al Europei creștine*, în *„Analele Universității «Spiru Haret»”*, 6–7, 2003–2004, p. 9–15.

Sergiu TABUNCIC, *Contribuții la cunoașterea meșteșugurilor în satele din partea de răsărit a Țării Moldovei în epoca lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 114–119.

Alexiu TATU, *Ștefan cel Mare în documentele Direcției Județene Sibiu a Arhivelor Naționale*, în *„Transilvania”*, 33, 2004, 11, p. 7–8.

Ion TENTIUC, Vasile VASILOS, *Ștefan cel Mare și opoziția boierească*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 128–130.

Ov. Ion TODERAȘ, *Stephen the Great – A Romanian Prince*, în *„Transylvanian Review”*, 14, 2005, 1, p. 3–12.

Viorel ȚIBULEAC, *Prima parte a conflictului moldo-turc (1470–1475). Bătălia de la Podul Înalt din 1475*, în **AMM**, XXII–XXIV, 2001–2003, 1, p. 130–154.

Ion ȚURCANU, *Impactul credinței asupra politicii externe a lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 90–91.

Florin ȚUSCANU, *Legăturile lui Ștefan cel Mare cu Romanul*, în „Cronica Romanului”, 4, 2004, 2, p. 17; 4, p. 15.

Un nou chip al voievodului Ștefan cel Mare și Sfânt în medalistica românească, în „Tibiscum”, 12, 2005, p. 303–312.

Dumitru VATAMANIUC, *Ștefan cel Mare și Sfânt și vremea sa. „Cronica germană” din 1502*, în **AB**, 11, 2004, 1, p. 15–19.

Dumitru VITCU, *Personalitatea și opera lui Ștefan cel Mare în creația istoriografică a unui romantic*, în **CC**, 2004, 10, p. 69–74.

Mihai VITCU, *Din vremurile lui Ștefan cel Mare și Sfânt*, Suceava, 2004, 85 p.

Lilia ZABOLOTNAIA, *Relațiile dinastice moldo-polone în perioada domniei lui Ștefan cel Mare*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 50–53.

Ionel ZĂNESCU, *Politica munteană a lui Ștefan cel Mare*, în **MI**, XXXVIII, 2004, 9, p. 39–42.

Angela ZUBCO, *Contribuția lui Ștefan cel Mare la susținerea Muntelui Athos*, în vol. *Ștefan cel Mare – personalitate marcantă în istoria Europei*, p. 108–110.

(Ieromonah Marcu Petcu)

SUMARUL SUMARELOR I, 2005 – V, 2009

ȘTEFAN ANDREESCU, Data epistolei lui Uzun Hasan către Ștefan cel Mare. Noi contribuții: V, 2009, 1, p. 17–26.

ȘTEFAN ANDREESCU, Ștefan cel Mare al Moldovei și Zaccaria Ghizolfi, seniorul din Matrega: câteva note despre relațiile lor: I, 2005, 1, p. 115–122.

SILVIU ANDRIEȘ-TABAC, Mărturii ale relațiilor Mănăstirii Putna cu Biserica Rusă: V, 2009, 2, p. 77–96.

MIHAI-BOGDAN ATANASIU, Ilie Cantacuzino, ctitorul bisericii de la Sihăstria Putnei: III, 2007, 1, p. 39–46.

MIHAI-BOGDAN ATANASIU, Un colaborator al lui Iacov Putneanul: ieromonahul Nathan(ail): V, 2009, 1, p. 309–352.

MIHAI-BOGDAN ATANASIU, MIHAI MÎRZA, Pomelnicul Bisericanilor scris la Mănăstirea Putna: V, 2009, 2, p. 121–306.

PARASCHIVA-VICTORIA BATARIUC, O locuință din timpul domniei lui Ștefan cel Mare pe Câmpul Șanțurilor de la Suceava – casa din zona B: IV, 2008, 2, p. 51–68.

IVAN BILIARSKY, Două manuscrise moldovenești din colecția Mănăstirii Schimbarea la Față de lângă Veliko Târnovo: IV, 2008, 1, p. 197–204.

JACQUES BOUCHARD, „Cavalcada” de la Pătrăuți. Inscripțiile picturii: I, 2005, 2, p. 13–14.

MIRCEA CIUBOTARU, O problemă de demografie istorică de la sfârșitul domniei lui Ștefan cel Mare: I, 2005, 1, p. 69–78.

MONAH ALEXIE COJOCARU, Cărțile de oaspeți ale Putnei. Între istorie și eternitate: III, 2007, 1, p. 181–212.

MONAH ALEXIE COJOCARU, Chipuri de cărturari putneni: ieromonahul Sevastian Gheorghiescu: V, 2009, 2, p. 429–478.

MONAH ALEXIE COJOCARU, Inventarul de odoare și obiecte ale Mănăstirii Putna (1796): II, 2006, 1–2, p. 5–98.

MONAH ALEXIE COJOCARU, Mărturii documentare privind patrimoniul religios al Mănăstirii Putna în perioada 1775–1918 (I): IV, 2008, 1, p. 33–82.

MONAH ALEXIE COJOCARU, Mitropolitul Iacov Putneanul, al doilea ctitor al Mănăstirii Putna: V, 2009, 1, p. 265–308.

PR. CONSTANTIN COJOCARU, Antonie, mitropolit al Moldovei, al Cernigovului și al Belgorodului: V, 2009, 1, p. 171–194.

CONSTANTIN CRĂESCU, Vitejii lui Ștefan cel Mare: I, 2005, 1, p. 53–60.

OVIDIU CRISTEA, Declanșarea războiului, victorii și intrări triumfale în Moldova lui Ștefan cel Mare: evenimente, reprezentări, interpretări: IV, 2008, 1, p. 105–132.

OVIDIU CRISTEA, O altă istorie: campania din 1497 în „Jurnalele” lui Marino Sanudo: V, 2009, 1, p. 39–50.

OVIDIU CRISTEA, Portrete paralele: Filip cel Bun și Ștefan cel Mare: III, 2007, 2, p. 27–42.

OVIDIU CRISTEA, Ștefan cel Mare în sursele venețiene: câteva considerații: I, 2005, 1, p. 101–114.

ILONA CZAMAŃSKA, Descendenți ai lui Ștefan cel Mare în familia Wiśniowiecki. Câteva noutăți: IV, 2008, 1, p. 255–264.

IEROMONAH DOSOFTEI DIJMĂRESCU, Două manuscrise de la Schitul Mare (Maniava) aflate la Mănăstirea Putna: IV, 2008, 1, p. 205–228.

IEROMONAH DOSOFTEI DIJMĂRESCU, Egumeni ai Mănăstirii Putna din secolele XVIII–XX. Chipuri și morminte: III, 2007, 1, p. 57–78.

IEROMONAH DOSOFTEI DIJMĂRESCU, Ștefan cel Mare și Daniil Sihastrul. O nouă perspectivă: V, 2009, 1, p. 157–170.

IEROMONAH DOSOFTEI DIJMĂRESCU, IOAN-AUGUSTIN GURIȚĂ, Mitropolitul Iacov Putneanul către obștea Mănăstirii Putna: V, 2009, 2, p. 5–50.

EMIL DRAGNEV, Primul ciclu cunoscut al Arhanghelului Mihail din pictura murală a Moldovei medievale: II, 2006, 1–2, p. 111–126.

ANDREI EȘANU, VALENTINA EȘANU, Pomelnicul Mănăstirii Voroneț. Studiu și text: IV, 2008, 2, p. 91–248.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Adevărata identitate a unei broderii liturgice din tezaurul Mănăstirii Putna: II, 2006, 1–2, p. 99–104.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Amintirea lui Ștefan cel Mare la Colomeea: III, 2007, 2, p. 67–74.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Arhimandritul Vartolomei Mazereanu și activitatea sa. Noi contribuții: V, 2009, 1, p. 353–368.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Cetatea de scaun a Sucevei. O ipoteză: IV, 2008, 2, p. 15–24.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Contribuții pentru istoria domniei lui Bogdan al III-lea: IV, 2008, 1, p. 279–294.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Cronologii controversate în istoria lui Ștefan cel Mare. Observații asupra izvoarelor: III, 2007, 2, p. 75–90.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Feudele ardelenale ale lui Ștefan cel Mare. Observații pe marginea izvoarelor: I, 2005, 1, p. 123–132.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Informație, propagandă, mistificare: scrisoarea din 25 ianuarie 1475: III, 2007, 2, p. 21–26.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Ion Neculce și tradițiile Putnei: I, 2005, 2, p. 55–72.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Izvoarele istoriei, istoria izvoarelor. Pisania cu stemă (1492) de la cetatea Sucevei: IV, 2008, 2, p. 69–84.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Maria Despina, doamna lui Radu cel Frumos: II, 2006, 1–2, p. 145–152.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Ultimii ctitori ai clopotului Buga de la Mănăstirea Putna (1818): III, 2007, 1, p. 47–56.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Umbra lui Dragoș. La Putna: IV, 2008, 1, p. 5–26.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Un dar pierdut și posibila lui semnificație: I, 2005, 1, p. 35–46.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Un ieromonah din Putna la Mitropolia din București (1676–1677): III, 2007, 1, p. 79–86.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Vartolomei Mazereanu. Noi contribuții: V, 2009, 2, p. 109–120.

LUCIAN-VALERIU LEFTER, Boieri și „domenii” în ținutul Vaslui înainte și în vremea lui Ștefan cel Mare: I, 2005, 1, p. 61–68.

LUCIAN-VALERIU LEFTER, Evloghie dascălul și fiul său, Gheorghe, traducători și copiiști pentru Mănăstirea Putna: III, 2007, 1, p. 87–108.

LUCIAN-VALERIU LEFTER, Moștenirea celor dintâi sfinți ai lui Ștefan cel Mare: IV, 2008, 1, p. 153–172.

LUCIAN-VALERIU LEFTER, Un învățător al neamului: Iacov Putneanul: V, 2009, 1, p. 255–264.

BOGDAN-PETRU MALEON, Preoții de mir și marile așezăminte monahale moldovenești din secolul al XV-lea. Studiu de caz: Mănăstirea Putna: III, 2007, 1, p. 11–38.

BOGDAN-PETRU MALEON, Raporturile dintre puterea politică și autoritatea ecleziastică în Moldova lui Ștefan cel Mare. Între tradiția ortodoxă și specificul local: V, 2009, 1, p. 5–16.

BOGDAN-PETRU MALEON, Veniturile Mitropoliei și episcopiiilor moldovenești în vremea lui Ștefan cel Mare. Proveniență și modalități de colectare: III, 2007, 2, p. 43–54.

RUXANDRA MOAȘA NAZARE, Nichifor Sidis, mitropolit al Moldovei (1740–1750), predecesorul lui Iacov Putneanul: V, 2009, 1, p. 205–218.

PETRE Ș. NĂSTUREL, O datină bizantină: vălurile bisericesti din veșminte domnești și boierești: IV, 2008, 1, p. 27–32.

PETRE Ș. NĂSTUREL, Steagul „de luptă” al lui Ștefan cel Mare: prapur bisericesc ori poală de icoană?: I, 2005, 1, p. 47–52.

P. P. PANAITESCU (†), Cercetări asupra organizației armatei moldovene în Evul Mediu: II, 2006, 1–2, p. 153–166.

P. P. PANAITESCU (†), Inscripția din 1550 de la cetatea Sucevii: IV, 2008, 2, p. 85–90.

ȘERBAN PAPACOSTEA, Politica externă a lui Ștefan cel Mare: opțiunea polonă (1459–1472): IV, 2008, 1, p. 83–96.

LIVIU PAPUC, Pelerinajele la Putna în perioada interbelică (1918–1925) – mijloc de întărire a unității naționale. Ecouri din presă: III, 2007, 1, p. 213–246.

VALENTINA PELIN (†), Manuscrise din domnia lui Ștefan cel Mare (I): III, 2007, 2, p. 105–122.

VALENTINA PELIN (†), Manuscrise din domnia lui Ștefan cel Mare (II): IV, 2008, 2, p. 249–326.

IEROMONAH MARCU PETCU, Monahism, filiație și paternitate duhovnicească în timpul mitropolitului Iacov Putneanul: V, 2009, 1, p. 235–254.

IEROMONAH MARCU PETCU, Ștefan cel Mare într-o viziune poporană la 1871–1873: IV, 2008, 1, p. 229–254.

NAGY PIENARU, Izvoare otomane privind Moldova lui Ștefan cel Mare: V, 2009, 1, p. 27–38.

NAGY PIENARU, ȘTEFAN ANDREESCU, Sfidarea lui Mehmed Cuceritorul de către Uzun Hasan. Un izvor inedit: IV, 2008, 1, p. 97–104.

LIVIU PILAT, Biserică și Putere în Moldova în a doua jumătate a secolului XV: I, 2005, 1, p. 133–150.

LIVIU PILAT, Cultul Sfintei Cruci în vremea lui Ștefan cel Mare: I, 2005, 1, p. 5–16.

LIVIU PILAT, De la Liov la Colomeea. Observații privind ceremonialul depunerii omagiului de către domnii moldoveni: IV, 2008, 1, p. 133–152.

LIVIU PILAT, Ioachim, Theoctist I și sfârșitul „perioadei bizantine”: I, 2005, 2, p. 73–90.

LIVIU PILAT, Începutul domniei lui Ștefan cel Mare și activitatea franciscanilor observanți în Moldova: III, 2007, 2, p. 55–66.

LIVIU PILAT, *Redemptor Noster*. Moldova și *Respublica Christiana* la 1476–1477: II, 2006, 1–2, p. 137–144.

LIVIU PILAT, *Respublica Christiana* și Moldova (1471–1474): III, 2007, 2, p. 91–104.

LIVIU PILAT, Sfințirea Mănăstirii Putna: I, 2005, 2, p. 37–44.

ANDREI PIPPIDI, Lucruri noi despre Ștefan cel Mare: I, 2005, 1, p. 79–92.

ANDREI PIPPIDI, Mitropolitul Antonie, Ion Neculce și rușii: V, 2009, 1, p. 195–204.

ALEXANDRU PÎNZAR, O carte domnească inedită de la Mihai Racoviță voievod: II, 2006, 1–2, p. 167–170.

ALEXANDRU PÎNZAR, Suceava în imaginarul medieval: IV, 2008, 2, p. 25–50.

ALEXANDRU PÎNZAR, ȘTEFAN S. GOROVEI, Un pomelnic sucevean și autorul său putnean: V, 2009, 2, p. 307–428.

ALEXANDRA-MARCELA POPESCU, Documente înstrăinate din arhiva veche a Mănăstirii Putna: V, 2009, 2, p. 97–108.

NICOLAE N. PUȘCAȘU (†), VOICA MARIA PUȘCAȘU, Mănăstirea Voronețului. Arheologie și istorie: V, 2009, 1, p. 75–138.

VOICA MARIA PUȘCAȘU, Ctitorii Dobrovățului. Înrudiri posibile: I, 2005, 2, p. 5–12.

VOICA MARIA PUȘCAȘU, Paralelisme neîntâmplătoare: III, 2007, 1, p. 5–10.

ADRIAN ANDREI RUSU, Ștefan cel Mare și Transilvania. Un inventar critic, date nevalorificate și interpretări noi: I, 2005, 2, p. 91–122.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, „Acești pani au murit în război cu turcii”: II, 2006, 1–2, p. 127–136.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Atributele imperiale ale cetății Suceava: IV, 2008, 2, p. 5–14.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Bogdan al III-lea – note de antropologie politică: IV, 2008, 1, p. 265–278.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Cine a fost Sfântul Ghenadie de la Putna?: I, 2005, 2, p. 45–54.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Ctitorii Voronețului: V, 2009, 1, p. 139–156.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Gesturile puterii la Ștefan cel Mare: I, 2005, 1, p. 151–160.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Manuscrise răzlețite din scriptoriul și biblioteca Mănăstirii Putna: III, 2007, 1, p. 153–180.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Scrisori putnene în arhive ardelen: V, 2009, 2, p. 51–76.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Ștefan cel Mare și cultul Sfintei Cruci: I, 2005, 1, p. 17–34.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Taina mormântului de la Mirăuți. Un indiciu spre dezlegare: III, 2007, 2, p. 13–20.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Tripticul „lui Ștefan cel Mare” de la Mănăstirea Putna: II, 2006, 1–2, p. 105–110.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, ȘTEFAN S. GOROVEI, Călugărirea lui Ștefan cel Mare. De la temeuriile ipotezei la realitatea istorică: I, 2005, 1, p. 93–100.

LEON ȘIMANSCHI (†), Zidirea Mănăstirii Putna. Semnificații și împrejurări: I, 2005, 2, p. 15–36.

TUDOR-RADU TIRON, Despre „soarele de amiază” din stema lui Ștefan cel Mare: V, 2009, 1, p. 51–74.

TUDOR-RADU TIRON, Un vechi odor al Sfintei Mănăstiri Putna. Note pe marginea folosirii monogramelor și a „semnelor geometrice” în emblemată și heraldica medievală românească: III, 2007, 1, p. 109–152.

ARHIMANDRIT MELCHISEDEC VELNIC, Un odor regăsit: cununa moaștelor Sfântului Simeon de la Muntele Minunat (1463): III, 2007, 2, p. 5–12.

PETRONEL ZAHARIUC, Mitropolitul Iacov Putneanul și „necazul de obște” al Moldovei: V, 2009, 1, p. 219–234.

PETRONEL ZAHARIUC, FLORIN MARINESCU, Noi documente de la Ștefan cel Mare și de la înaintașii săi: IV, 2008, 1, p. 173–196.

CORRIGENDA: V, 2009, 2, p. 479–480.

FIȘIER BIBLIOGRAFIC (I): I, 2005, 1, p. 161–166.

FIȘIER BIBLIOGRAFIC (II): II, 2006, 1–2, p. 171–172.

FIȘIER BIBLIOGRAFIC (III): III, 2007, 2, p. 123–126.

FIȘIER BIBLIOGRAFIC (IV): IV, 2008, 2, p. 327–328.

FIȘIER BIBLIOGRAFIC (V): V, 2009, 2, p. 481–488.

SUMARUL SUMARELOR I (2005) – V (2009): V, 2009, 2, p. 489–494.

TABLE OF CONTENTS I (2005) – V (2009): V, 2009, 2, p. 495–500.

(Maria Magdalena Székely)

TABLE OF CONTENTS

I, 2005 – V, 2009

ȘTEFAN ANDREESCU, The date of Uzun Hasan's letter to Stephen the Great. New contributions: V, 2009, 1, p. 17–26.

ȘTEFAN ANDREESCU, Stephen the Great of Moldavia and Zacharias de Ghisolfi, the lord from Matrega: several notes about their relations: I, 2005, 1, p. 115–122.

SILVIU ANDRIEȘ-TABAC, Testimonies about the relations between the Putna Monastery and the Russian Church: V, 2009, 2, p. 77–96.

MIHAI-BOGDAN ATANASIU, A collaborator of Metropolitan Jacob of Putna: hieromonk Nathan(iel): V, 2009, 1, p. 309–352.

MIHAI-BOGDAN ATANASIU, Ilie Cantacuzino, the founder of the church from the Putna Hermitage (Sihăstria Putnei): III, 2007, 1, p. 39–46.

MIHAI-BOGDAN ATANASIU, MIHAI MÎRZA, The diptych of the Bisericani Monastery written at the Putna Monastery: V, 2009, 2, p. 121–306.

PARASCHIVA-VICTORIA BATARIUC, A house from the time of Stephen the Great on the archeological site “Câmpul Șanțurilor” from Suceava – the house from Zone B: IV, 2008, 2, p. 51–68.

IVAN BILIARSKY, Two Moldavian manuscripts from the collection of the Transfiguration Monastery near Veliko Tarnovo: IV, 2008, 1, p. 197–204.

JACQUES BOUCHARD, “The Cavalcade” from Pătrăuți. The inscriptions on the painting: I, 2005, 2, p. 13–14.

MIRCEA CIUBOTARU, A problem of historical demography at the end of the reign of Stephen the Great: I, 2005, 1, p. 69–78.

MONK ALEXIE COJOCARU, The guest books of the Putna Monastery. Between history and eternity: III, 2007, 1, p. 181–212.

MONK ALEXIE COJOCARU, The inventory of the valuables and objects of the Putna Monastery (1796): II, 2006, 1–2, p. 5–98.

MONAH ALEXIE COJOCARU, Metropolitan Jacob of Putna, the second founder of the Putna Monastery: V, 2009, 1, p. 265–308.

MONK ALEXIE COJOCARU, Portraits of Putna's scholars: hieromonk Sevastian Gheorghiescu: V, 2009, 2, p. 429–478.

MONK ALEXIE COJOCARU, Written testimonies about the religious patrimony of the Putna Monastery between 1775 and 1918 (I): IV, 2008, 1, p. 33–82.

FR. CONSTANTIN COJOCARU, Anthony, Metropolitan of Moldavia, Chernigov and Belgorod: V, 2009, 1, p. 171–194.

CONSTANTIN CRĂESCU, The knights of Stephen the Great: I, 2005, 1, p. 53–60.

OVIDIU CRISTEA, Another history: the campaign of 1497 in the “Diaries” of Marino Sanudo: V, 2009, 1, p. 39–50.

OVIDIU CRISTEA, Parallel portraits: Philip the Good and Stephen the Great: III, 2007, 2, p. 27–42.

OVIDIU CRISTEA, Stephen the Great in the Venetian sources: several considerations: I, 2005, 1, p. 101–114.

OVIDIU CRISTEA, War outbreak, victories and triumphal entries in Moldavia of Stephen the Great: events, representations, interpretations: IV, 2008, 1, p. 105–132.

ILONA CZAMAŃSKA, Descendants of Stephen the Great in the Wiśniowiecki family. Several new things: IV, 2008, 1, p. 255–264.

HIEROMONK DOSOFTEI DIJMĂRESCU, Hegumens of the Putna Monastery in the 18–20th centuries. Portraits and graves: III, 2007, 1, p. 57–78.

HIEROMONK DOSOFTEI DIJMĂRESCU, Stephen the Great and Daniel the Hermit. A new perspective: V, 2009, 1, p. 157–170.

HIEROMONK DOSOFTEI DIJMĂRESCU, Two manuscripts from the Great Skete (Maniava), presently at the Putna Monastery: IV, 2008, 1, p. 205–228.

HIEROMONK DOSOFTEI DIJMĂRESCU, IOAN-AUGUSTIN GURIȚĂ, Metropolitan Jacob of Putna’s letters to the Putna cenobium: V, 2009, 2, p. 5–50.

ȘTEFAN S. GOROVEI, A hieromonk from Putna at the Bucharest Metropolitanate (1676–1677): III, 2007, 1, p. 79–86.

ȘTEFAN S. GOROVEI, A lost gift and its possible signification: I, 2005, 1, p. 35–46.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Archimandrite Bartholomew Mazereanu and his activity. New contributions: V, 2009, 1, p. 353–368.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Bartholomew Mazereanu. New contributions: V, 2009, 2, p. 109–120.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Contributions to the history of the reign of Bogdan III: IV, 2008, 1, p. 279–294.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Controversial chronologies in the history of Stephen the Great. Remarks upon the sources: III, 2007, 2, p. 75–90.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Information, propaganda, mystification: the letter from the 25th of January 1475: III, 2007, 2, p. 21–26.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Ion Neculce and the traditions of Putna: I, 2005, 2, p. 55–72.

ȘTEFAN S. GOROVEI, The last sponsors of the Buga bell from the Putna Monastery (1818): III, 2007, 1, p. 47–56.

ȘTEFAN S. GOROVEI, Maria Despina, the wife of Radu the Beautiful: II, 2006, 1–2, p. 145–152.

ȘTEFAN S. GOROVEI, The memory of Stephen the Great at Kolomyia: III, 2007, 2, p. 67–74.

ȘTEFAN S. GOROVEI, The shadow of Dragoș. At Putna: IV, 2008, 1, p. 5–26.

ȘTEFAN S. GOROVEI, The sources of history, the history of sources. The inscription with the coat of arms (1492) from the Suceava fortress: IV, 2008, 2, p. 69–84.

ȘTEFAN S. GOROVEI, The Suceava fortress. A hypothesis: IV, 2008, 2, p. 15–24.

ȘTEFAN S. GOROVEI, The Transylvanian possessions of Stephen the Great. Remarks based on the sources: I, 2005, 1, p. 123–132.

ȘTEFAN S. GOROVEI, The true identity of a liturgical embroidery from the treasure of the Putna Monastery: II, 2006, 1–2, p. 99–104.

LUCIAN-VALERIU LEFTER, A teacher of our nation: Metropolitan Jacob of Putna: V, 2009, 1, p. 255–264.

LUCIAN-VALERIU LEFTER, Eulogius the teacher and his son, George, translators and scribes for the Putna Monastery: III, 2007, 1, p. 87–108.

LUCIAN-VALERIU LEFTER, The inheritance of the first counsellors of Stephen the Great: IV, 2008, 1, p. 153–172.

LUCIAN-VALERIU LEFTER, Noblemen and “possessions” in the Vaslui region before and during the time of Stephen the Great: I, 2005, 1, p. 61–68.

BOGDAN-PETRU MALEON, Lay priests and the great Moldavian monasteries in the 15th century. Case study: the Putna Monastery: III, 2007, 1, p. 11–38.

BOGDAN-PETRU MALEON, The relations between the political power and the ecclesiastical authority in Moldavia of Stephen the Great. Between the Orthodox tradition and the local traits: V, 2009, 1, p. 5–16.

BOGDAN-PETRU MALEON, The revenue of the Moldavian Metropolitanate and dioceses in the time of Stephen the Great. Sources and collecting ways: III, 2007, 2, p. 43–54.

RUXANDRA MOAȘA NAZARE, Nicephorus Sidis, Metropolitan of Moldavia (1740–1750), the predecessor of Jacob of Putna: V, 2009, 1, p. 205–218.

PETRE Ș. NĂSTUREL, A Byzantine tradition: church covers made out of princely and aristocratic vestments: IV, 2008, 1, p. 27–32.

PETRE Ș. NĂSTUREL, “The banner” of Stephen the Great: a gonfalon or a podea?: I, 2005, 1, p. 47–52.

P. P. PANAITESCU (†), The inscription from 1550 from the Suceava fortress: IV, 2008, 2, p. 85–90.

P. P. PANAITESCU (†), Investigations on the Moldavian military organization in the Middle Ages: II, 2006, 1–2, p. 153–166.

ȘERBAN PAPACOSTEA, The foreign policy of Stephen the Great: the Polish option (1459–1472): IV, 2008, 1, p. 83–96.

LIVIU PAPUC, Pilgrimages to Putna between the two World Wars (1918–1925) – a means for strengthening the national unity. Echoes from the press: III, 2007, 1, p. 213–246.

VALENTINA PELIN (†), Manuscripts from the reign of Stephen the Great (I): III, 2007, 2, p. 105–122.

VALENTINA PELIN (†), Manuscripts from the reign of Stephen the Great (II): IV, 2008, 2, p. 249–326.

HIEROMONK MARCU PETCU, Monasticism, filial and paternal spirituality during the time of Metropolitan Jacob of Putna: V, 2009, 1, p. 235–254.

HIEROMONK MARCU PETCU, Stephen the Great in a people's view from 1871–1873: IV, 2008, 1, p. 229–254.

NAGY PIENARU, Ottoman sources on Moldavia of Stephen the Great: V, 2009, 1, p. 27–38.

NAGY PIENARU, ȘTEFAN ANDREESCU, Uzun Hasan's defiance of Mehmet the Conqueror. An unpublished source: IV, 2008, 1, p. 97–104.

LIVIU PILAT, The beginning of the reign of Stephen the Great and the activity of the Observant Franciscans in Moldavia: III, 2007, 2, p. 55–66.

LIVIU PILAT, Church and Power in Moldavia in the second half of the 15th century: I, 2005, 1, p. 133–150.

LIVIU PILAT, The consecration of the Putna Monastery: I, 2005, 2, p. 37–44.

LIVIU PILAT, From Lviv to Kolomyia. Several considerations upon the ceremony of the oath of vassalage sworn by the Moldavian princes: IV, 2008, 1, p. 133–152.

LIVIU PILAT, Joachim, Theocist I and the end of “the Byzantine period”: I, 2005, 2, p. 73–90.

LIVIU PILAT, *Redemptor Noster*. Moldavia and the *Respublica Christiana* at 1476–1477: II, 2006, 1–2, p. 137–144.

LIVIU PILAT, *Respublica Christiana* and Moldavia (1471–1474): III, 2007, 2, p. 91–104.

LIVIU PILAT, The veneration of the Holy Cross during the time of Stephen the Great: I, 2005, 1, p. 5–16.

ANDREI PIPPIDI, Metropolitan Anthony, Ion Neculce and the Russians: V, 2009, 1, p. 195–204.

ANDREI PIPPIDI, New things about Stephen the Great: I, 2005, 1, p. 79–92.

ALEXANDRU PÎNZAR, An unpublished document from the prince Michael Racoviță: II, 2006, 1–2, p. 167–170.

ALEXANDRU PÎNZAR, Suceava in the medieval imaginary: IV, 2008, 2, p. 25–50.

ALEXANDRU PÎNZAR, ȘTEFAN S. GOROVEI, A diptych from Suceava and his author from Putna: V, 2009, 2, p. 307–428.

ALEXANDRA-MARCELA POPESCU, Documents once in the old archive of the Putna Monastery: V, 2009, 2, p. 97–108.

NICOLAE N. PUȘCAȘU (†), VOICA MARIA PUȘCAȘU, The Voroneț Monastery. Archaeology and history: V, 2009, 1, p. 75–138.

VOICA MARIA PUȘCAȘU, The founders of the Dobrovăț Monastery. Possible kinship: I, 2005, 2, p. 5–12.

VOICA MARIA PUȘCAȘU, Some not quite accidental parallelisms: III, 2007, 1, p. 5–10.

ADRIAN ANDREI RUSU, Stephen the Great and Transylvania. A critical inventory, some hitherto unexploited data and new interpretations: I, 2005, 2, p. 91–122.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Bogdan III – political anthropology notes: IV, 2008, 1, p. 265–278.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, The founders of the Voroneț Monastery: V, 2009, 1, p. 139–156.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Gestures of power of Stephen the Great: I, 2005, 1, p. 151–160.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Imperial attributes of the Suceava fortress: IV, 2008, 2, p. 5–14.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Letters from Putna in Transylvanian archives: V, 2009, 2, p. 51–76.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, The mystery of the grave from the Mirăuți church. A clue for its explanation: III, 2007, 2, p. 13–20.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Scattered manuscripts from the scriptorium and the library of the Putna Monastery: III, 2007, 1, p. 153–180.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Stephen the Great and the veneration of the Holy Cross: I, 2005, 1, p. 17–34.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, “These lords died in the war against the Turks”: II, 2006, 1–2, p. 127–136.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, The triptych “of Stephen the Great” from the Putna Monastery: II, 2006, 1–2, p. 105–110.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, Who was Saint Gennadios of Putna?: I, 2005, 2, p. 45–54.

MARIA MAGDALENA SZÉKELY, ȘTEFAN S. GOROVEI, The tonsure of Stephen the Great. From the basis of the hypothesis to the historical reality: I, 2005, 1, p. 93–100.

LEON ȘIMANSCHI (†), The building of the Putna Monastery. Significations and circumstances: I, 2005, 2, p. 15–36.

TUDOR-RADU TIRON, About “the midday sun” from the coat of arms of Stephen the Great: V, 2009, 1, p. 51–74.

TUDOR-RADU TIRON, An old treasure of the Holy Monastery of Putna. Notes on the use of monograms and “geometric symbols” in the Romanian medieval emblems and heraldry: III, 2007, 1, p. 109–152.

ARCHIMANDRITE MELCHISEDEC VELNIC, A rediscovered treasure: the crown of the relics of Saint Simeon from the Wonderful Mountain (1463): III, 2007, 2, p. 5–12.

PETRONEL ZAHARIUC, Metropolitan Jacob of Putna and “the common trouble” of Moldavia: V, 2009, 1, p. 219–234.

PETRONEL ZAHARIUC, FLORIN MARINESCU, New documents from Stephen the Great and his predecessors: IV, 2008, 1, p. 173–196.

CORRIGENDA: V, 2009, 2, p. 479–480.

UPDATED BIBLIOGRAPHY (I): I, 2005, 1, p. 161–166.

UPDATED BIBLIOGRAPHY (II): II, 2006, 1–2, p. 171–172.

UPDATED BIBLIOGRAPHY (III): III, 2007, 2, p. 123–126.

UPDATED BIBLIOGRAPHY (IV): IV, 2008, 2, p. 327–328.

UPDATED BIBLIOGRAPHY (V): V, 2009, 2, p. 481–488.

TABLE OF CONTENTS I (2005) – V (2009): V, 2009, 2, p. 489–500.

(Monk Ieremia Berbec)

ABREVIERI

- AAR** = Analele Academiei Române
AB = Analele Bucovinei
AIIAC = Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie, Cluj
AIIAI = Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol”, Iași
AIIIX = Anuarul Institutului de Istorie „A. D. Xenopol”, Iași
ALIL = Anuarul de Lingvistică și Istorie Literară
AM = Arheologia Medievală
AMEM = Anuarul Muzeului Etnografic al Moldovei
AMM = Acta Moldaviae Meridionalis
AMN = Acta Musei Napocensis
AMP = Arhiva Mănăstirii Putna
AMS = Acta Moldaviae Septentrionalis
AO = Arhivele Olteniei
AP = Analele Putnei
AR = Arhiva Românească
ARBSH = Académie Roumaine. Bulletin de la Section Historique
ArhGen = Arhiva Genealogică
ArhMed = Arheologia Medievală
ArhMold = Arheologia Moldovei
ARMSI = Academia Române. Memoriile Secțiunii Istorice
ARMSL = Academia Române. Memoriile Secțiunii Literare
ASV = Archivio Segreto Vaticano
AȘUI = Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași
AT = Ars Transilvaniae
BAIESEE = Bulletin de l' Association Internationale d' Etudes du Sud-Est Européen
BAR = Biblioteca Academiei Române
BBGG = Bollettino della badia greca di Grottaferrata
BBRF = Buletinul Bibliotecii Române din Freiburg
BCIR = Buletinul Comisiei Istorice a României
BCMI = Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice
BCU = Biblioteca Centrală Universitară
BMI = Buletinul Monumentelor Istorice
BOR = Biserica Ortodoxă Română
BRV = Bibliografia Românească Veche
CC = Codrul Cosminului
CDM = Catalogul documentelor moldovenești din Arhivele Centrale de Stat
CI = Cercetări Istorice
CL = Cercetări Literare
CN = Cercetări Numismatice
CvL = Convorbiri Literare

- DANIC** = Direcția Arhivelor Naționale Istorice Centrale
DIR = Documente privind istoria României
DJAN = Direcția Județeană a Arhivelor Naționale
DOP = Dumbarton Oaks Papers
DRH = Documenta Romaniae Historica
EB = Études Balkaniques
FHDR = Fontes Historiae Daco-Romanae
HU = Historia Urbana
HUS = Harvard Ukrainian Studies
IN = Ion Neculce
JMH = Journal of Medieval History
MA = Mitropolia Ardealului
MB = Mitropolia Banatului
MEF = Moldova în epoca feudalismului
MemAnt = Memoria Antiquitatis
MI = Magazin Istoric
MMB = Mitropolia Moldovei și Bucovinei
MMS = Mitropolia Moldovei și Sucevei
MN = Muzeul Național
MO = Mitropolia Olteniei
NEH = Nouvelles Études d'Histoire
OI = Opțiuni Istoriografice
RA = Revista Arhivelor
RC = Revista Catolică
RdI = Revista de Istorie
REB = Revue des Études Byzantines
REI = Revue des Études Islamiques
RER = Revue des Études Roumaines
RESEE = Revue des Études Sud-Est Européennes
RHSEE = Revue Historique du Sud-Est Européen
RI = Revista Istorică
RIAF = Revista pentru Istorie, Arheologie și Filologie
RIM = Revista de Istorie a Moldovei
RIR = Revista Istorică Română
RIS = Revista de Istorie Socială
RITL = Revista de Istorie și Teorie Literară
RM = Revista Muzeelor
RMI = Revista Monumentelor Istorice
RMM-MIA = Revista Muzeelor și Monumentelor – Monumente Istorice și de Artă
RRH = Revue Roumaine d'Histoire
RRHA = Revue Roumaine d'Histoire de l'Art
Rsl = Romanoslavica
RT = Revista Teologică
SAI = Studii și Articole de Istorie
SCI = Studii și Cercetări Istorice
SCIA = Studii și Cercetări de Istoria Artei

SCIIV = Studii și Cercetări de Istorie Veche

SCȘI = Studii și Cercetări Științifice, Iași

SMIM = Studii și Materiale de Istorie Medie

SOF = Südost Forschungen

ST = Studii Teologice

SUBB = Studia Universitatis Babeș-Bolyai

TV = Teologie și Viață

Ukb = Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen

VO = Vestitorul Ortodoxiei

VR = Viața Românească

ÎN ATENȚIA COLABORATORILOR

Revista „Analele Putnei” acceptă spre publicare studii, articole, note, însemnări, documente, recenzii, note bibliografice referitoare la epoca lui Ștefan cel Mare și la istoria Mănăstirii Putna.

Încredințând un text „Analelor Putnei”, autorul se angajează, implicit, să nu predea același text unei alte reviste științifice și nici să nu îl includă într-un volum (colectiv sau personal), a cărui apariție s-ar produce înaintea numărului aferent din revistă. Colaboratorii sunt rugați să anunțe Redacția în cazul când același text este predat și unei alte publicații (în versiunea originală sau în traducere), când textul respectiv face deja parte dintr-un volum predat unei edituri (sau aflat într-un stadiu avansat de definitivare), precum și în cazul când unele afirmații sau citări din note necesită anumite actualizări. Prevenită, Redacția va adopta soluția socotită optimă.

Redacția poate accepta preluarea unor articole publicate în alte reviste, dacă acestea prezintă un interes deosebit pentru tematica și direcțiile „Analelor Putnei”. Într-un asemenea caz, autorul are datoria să obțină acordul publicației din care urmează să se preia respectivul text. În chip identic, pentru ca un studiu tipărit întâi în „Analele Putnei” să poată fi reproduș într-o altă publicație (revistă, volum colectiv sau personal), autorul are datoria de a cere permisiunea Redacției.

Materialele propuse spre publicare revistei „Analele Putnei” vor fi prezentate pe dischetă sau CD, culese în programul WORD for WINDOWS sau într-unul compatibil, împreună cu un exemplar imprimat. Fotografiile și desenele (bine executate, astfel încât să permită reproducerea) vor fi numerotate și însoțite de explicații, indicându-se în manuscris locul unde trebuie așezată fiecare imagine. În absența acestor precizări, Redacția va grupa ilustrațiile – cu sau fără explicații – la sfârșitul textului, în funcție de spațiul disponibil.

Colaboratorii sunt rugați să prezinte materialele în formă finită, ținând seama de faptul că nu întotdeauna li se va putea asigura trimiterea unei corecturi; într-o asemenea situație, corectura va fi efectuată de Redacție, urmărindu-se respectarea manuscrisului.

Referințele bibliografice trebuie să se conformeze uzanțelor revistei, în ceea ce privește sublinierile, abrevierile etc.

Manuscrisele care nu vor respecta toate aceste reguli nu vor fi reținute în vederea publicării.

Revista „Analele Putnei” dorește să încurajeze dialogul, schimbul de idei, dezbaterile științifice a problemelor istorice neclare sau controversate. În acest cadru, dreptul la replică va fi implicit asigurat, sub condiția respectării normelor și limitelor îndeobște acceptate.

Redacția își rezervă dreptul de a planifica materialele potrivit necesităților revistei și de a nu le reține pe acelea care, dintr-un motiv sau altul, nu răspund acestora.

Redacția își rezervă, de asemenea, dreptul de a face îndreptările socotite necesare în ceea ce privește forma textelor, consultând însă pe autori cu privire la eventualele modificări ale fondului.

Responsabilitatea pentru conținutul științific al textelor publicate revine în întregime autorilor.